

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА В
СІЛЬГОСППІДПРИЄМСТВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**Пацьорко Д. П., здобувач вищої освіти групи ПУА 3/1
Миколаївський національний аграрний університет**

Для досягнення продовольчої безпеки, формування та підтримки виробничого потенціалу, конкурентоспроможності держави, її надійною опорою є сільське господарство, виробнича структура якого складається з тваринництва та рослинництва. Галузь рослинництва забезпечує країну основними продуктами харчування, а сировиною – значну кількість галузей легкої та харчової промисловості. До того ж галузь рослинництво постачає галузі тваринництва корми. Отже, дослідження розвитку галузі рослинництва та економічної ефективності виробництва її продукції в сільгоспідприємствах Миколаївської області, як запоруки успіху агросфери країни, є актуальним в умовах сьогодення.

Економічна ефективність – це економічна категорія, що відображає співвідношення між одержаними результатами та витраченими на їх

досягнення ресурсами, причому при вимірюванні ефективності ресурси можуть бути представлені або в певному обсязі за їх первісною вартістю, або частиною їх вартості у формі виробничих витрат [1].

Миколаївщина володіє вагомим природно-ресурсним потенціалом – має 2 млн га сільськогосподарських угідь, з яких 1,7 га ріллі, що становить 5% орної землі в Україні, і виробляє конкурентоспроможну як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках сільськогосподарську продукцію. Природно-кліматичні умови та родючі землі області сприяють формуванню великого потенціалу агропромислової галузі, дозволяють отримувати високі врожаї практично всіх сільськогосподарських культур [2]. У Миколаївській області у структурі валової продукції сільського господарства за 2018 рік вартість продукції рослинництва займає 83,5%, при цьому її частка, що виробляють агропідприємства, становить майже 67%.

Щоб в повному обсязі оцінити стан ефективності виробництва продукції рослинництва, доцільно розглянути в динаміці один з основних показників економічної ефективності виробництва агропродукції – урожайність. В цілому урожайність сільгоспкультур залежить від ряду факторів: рівня організаційно-господарської діяльності підприємств, природно-кліматичних умов, технічного оснащення виробництва тощо. Дані про рівень урожайності основних сільськогосподарських культур в господарствах Миколаївської області наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 Урожайності сільгоспкультур в аграрних підприємствах Миколаївської області, ц з 1 га

Культури	2016р.	2017р.	2018р.	2018 р. у % до 2016 р
Культури зернові та зернобобові	34,6	31,8	32,9	95,1
Буряк цукровий фабричний	591,2	423,2	-	-
Соняшник	22,7	17,9	20,6	90,8
Картопля	174,4	148,6	176,5	101,2
Культури овочеві	609,9	749,7	723,1	118,6
Культури плодові та ягідні	36,8	11,2	53,8	146,2

Джерело: побудовано за статистичною інформацією [3]

У 2018 році порівняно з 2016 роком добре видно деякі зміни в урожайності сільськогосподарських культур Миколаївщини (табл. 1): зменшення урожайності спостерігається серед культур зернових та зернобобових на 4,9% та соняшнику на 9,2%, а серед культур овочевих, картоплі та культур плодових і ягідних відбувається збільшення урожайності на 18,6%, 1,2% та 46,2% відповідно. Також не менш важливим фактором є відсутність виробництва буряку цукрового фабричного у 2018 році, тоді як у 2016 та 2017 роках його урожайність становила 591,2 та 423,2 ц з 1 га. Це може бути зумовлене певними економічними факторами, коли товаровиробники адаптуються до умов ринку і змушені відмовлятися від виробництва деяких неприбуткових культур. Така тенденція спричинена нестабільністю сучасних умов господарювання та відсутність ведення значною кількістю сільгоспідприємств цілеспрямованої інноваційної діяльності як важливої передумови підвищення врожайності та ефективності виробництва продукції рослинництва.

Отже, загалом ефективність виробництва галузі рослинництва в Миколаївській області бажає бути кращою. Саме тому агропідприємствам для збільшення обсягів виробництва та поліпшення якості продукції рослинництва, зменшуючи при цьому витрати на виробництво, слід впроваджувати низку основних заходів підвищення економічної ефективності виробництва: поліпшення використання землі, підвищення її родючості; впровадження комплексної механізації і автоматизації виробництва; підвищення рівня забезпеченості господарств основними і оборотними фондами; впровадження інтенсивних і ресурсозберігаючих технологій, індустріальних методів виробництва та ін. Всі ці та інші заходи в комплексі дозволять підприємствам більш вигідно та ефективно здійснювати господарську діяльність, що в свою чергу матиме позитивний вплив як на діяльність формувань АПК, так і на розвиток регіону та держави в цілому.

Список використаних джерел

1. Андрійченко Л. В. Підвищення ефективності виробництва зерна ярої пшениці в умовах південного степу України. 2007. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://miarv.com.ua/?dl_id=10
2. Сільське господарство. Миколаївська обласна державна адміністрація. – Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mk.gov.ua/ua/myko/agry/>(дата звернення 05.05.2020).
3. Статистична інформація. Головне управління статистики у Миколаївській області. – Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mk.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 05.05.2020).

Науковий керівник – Горобченко О.А., канд.. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств МНАУ